

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gesubsidieerde Vrije Basisschool Noordland te Zandvliet

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6783
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Koen VERMEYEN
adres		Begijnhoeve 6 - 2040 ZANDVLIET
telefoon		03-568.78.02
fax		03-219.09.15
e-mail		info@gvbsnoordland.be
website/URL		www.gvbsnoordland.be
	Bestuur van de instelling	962936 - VZW Centr. Kath. Schoolcom. Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	120394 - groepering CKS te ANTWERPEN 1
adres		Lange Nieuwstraat 74 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen te DEURNE
adres		Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011, 22/02/2011, 23/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	23/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	04/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Erik Verhoeven
	Teamleden	Ludo De Lee
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	10
5.4 Welzijn	10
5.5 Curriculum	10
5.6 Begeleiding	10
5.7 Evaluatie	10
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	13
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Noordland is een kleinschalige basisschool in Zandvliet, een deelgemeente van Antwerpen. Zandvliet is een rustig polderdorp nabij de Antwerpse haven. De school profileert zich als kleine dorpschool en werft bijna uitsluitend kinderen uit de eigen buurt. De lagere afdeling en de kleuterafdeling bevinden zich in aparte vestigingen op een kleine afstand van elkaar. De school kende enige jaren geleden een periode van snel opeenvolgende directiewisselingen.

In de kleuterafdeling baseren de leerkrachten het activiteitsaanbod op kalendergebonden thema's en vullen het inhoudelijk in naar eigen inzicht en vanuit ervaring. Ze baseren de planning en de onderwijsdoelen op de ontwikkelingsaspecten van het ontwikkelingsplan, een netgebonden referentiekader dat de brede veelzijdigheid van de totale persoon tracht te benaderen. Bij de concrete toepassing van het ontwikkelingsplan missen de leerkrachten inzicht in de achterliggende visie. De ontwikkelingslijnen die een zekere gradatie aangeven binnen elk ontwikkelingsaspect gaan in de planning verloren en vormen geen kader waarmee de leerkrachten de gradatie binnen de klas of tussen de verschillende leeftijdsgroepen bewaken. Evenmin zijn de ontwikkelingslijnen richtinggevend voor de opvolging van de ontwikkelingsevolutie van de kleuters. De leerkrachten hebben weinig zicht op de frequentie en de spreiding waarmee de ontwikkelingsaspecten in hun aanbod voorkomen. Ze ondernemen geen concrete acties om de aspecten die minder of te weinig aan bod komen meer kansen te geven in het klasmilieu, het activiteitsaanbod en de begeleiding. Door deze manier van werken en door weinig kennis van en inzicht in de onderbouwing van het ontwikkelingsplan missen de kleuterleidsters de aansluiting met de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen zoals die door het ontwikkelingsplan wordt voorgesteld. De kleuterafdeling moet haar ontwikkelings- en leeraanbod bijsturen zodat ze tegemoet komt aan haar inspanningsverplichting om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Aangezien het aanbod in de kleuterafdeling vervat zit in een globale thematische aanpak geldt dit voor alle leergebieden, maar in eerste instantie voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming die in het kader van deze doorlichting in de focus staan.

In de lagere afdeling zijn voor Nederlands de onderwijsleerpakketten sturend voor het bepalen van de doelen, de inhoud en de verwerkingwijze. Het systematisch vasthouden aan het onderwijsleerpakket leidt tot een verminderde aandacht voor het leerplan, waardoor dit van ondergeschikt belang is. In de klaspraktijk is er een voldoende evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen van Nederlands. De lagere afdeling voldoet voor dit leergebied aan haar resultaatsverplichting om met de meeste leerlingen de eindtermen te bereiken. Dit blijkt onder meer uit de resultaten van de schooleigen toetsen, externe gestandaardiseerde toetsen en de observaties in het leerlingvolgsysteem. Voor zover de school beschikt over gegevens van de oud-leerlingen in het vervolgonderwijs, blijkt daaruit dat de meeste kinderen succesvol doorstromen naar het secundair onderwijs. Voor de inhoudelijk invulling van het leergebied muzische vorming spelen vooral de eigen ervaring en inzichten en gewoonten van elke leerkracht een belangrijke rol. De school maakte een aanvang met een vernieuwings- en verbeteringsproces van het leergebied muzische vorming. Dit leidt vooralsnog niet tot een onderwijspraktijk die toelaat om te voldoen aan de verwachtingen van de eindtermen en de realisatie van het algemene leerplan en de deelleerplannen. Hierdoor voldoet de lagere afdeling niet aan haar resultaatsverplichting voor muzische vorming. De school kan niet aantonen dat ze de leerplannen voor alle domeinen van muzische vorming toepast en de leerplandoelen en eindtermen voor muzische vorming bereikt.

De ontwikkelingsevolutie van de kinderen wordt opgevolgd. In de kleuterafdeling leggen de leidsters een kindvolgsysteem aan waarin ze aandacht schenken aan een veelheid van vaardigheden. Samen met de kennis over de leerlingen die wordt opgebouwd in veelvuldig overleg, biedt dit een basis voor advies aan de ouders over de overstap naar de lagere afdeling en voor een eventuele aangepaste aanpak van de kleuter.

In de lagere afdeling wordt het leerlingvolgsysteem aangevuld met de vorderingen voor spelling, wiskunde en technisch lezen. De leerkrachten vormen zich een beeld van de cognitieve vorderingen van de leerlingen door middel van de toetsten van de onderwijsleerpakketten en eigen toetsen. De evaluatie van muzische vorming is onderwerp van gesprek omdat ze enerzijds niet strookt met de visie van het leerplan en anderzijds tegemoet komt aan de verwachtingen van de ouders. Het team meent dat deze een waardering in de vorm van een cijfer verkiezen. Ook in het team zijn hierover tegengestelde en uiteenlopende meningen. De schoolvisie over het evalueren van muzische vorming is, voor zover ze voor leerkrachten bekend, nog niet omgezet in praktijk en nog niet in overeenstemming met de inzichten die verworven zijn tijdens een pedagogische studiedag. De school rapporteert aan de ouders over de vorderingen van de kleuters bij het veelvuldige informele overleg. In de lagere afdeling krijgen de leerlingen een cijferrapport, aangevuld met een beschreven duiding.

De leerkrachten bevestigen de directeur als verantwoordelijke van het schoolbeleid. Beleidsondersteunende opdrachten en organisatorische werkgroepen dragen bij tot de dagelijkse werking. Het schoolbeleid richt zich naast de onderwijskundige werking ook op de bijsturing van knelpunten in verband met de professionele collegialiteit. De cultuur om de eigen werking in vraag te stellen en daar kritisch over te reflecteren, om zo tot een constructieve zelfevaluatie te komen, is nog niet aanwezig.

De school moet zowel in de kleuterafdeling als de lagere afdeling een aantal aspecten van haar onderwijskundige opdracht optimaliseren zodat ze aan haar inspannings- en de resultaatsverplichting voldoet om de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Er is echter in het team voldoende professionaliteit en competentie aanwezig om het vernieuwingsproces dat zich reeds inzette tot een goed einde te brengen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming
Lager onderwijs
Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- De school ligt in de nabijheid van de Nederlandse grens.
- In het verleden waren er enkele directiewissels.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Vaststellingen

- De kleuterafdeling gebruikt het ontwikkelingsplan van het eigen net als **referentiekader** en basis waarop ze haar eigen onderwijsdoelen afstemt. Het gebruik van het ontwikkelingsplan beperkt zich tot het formuleren van de ontwikkelingsaspecten.
- De **visie** achter dit ontwikkelingsplan en de ondersteunende principes zijn weinig gekend en richtinggevend voor de onderwijspraktijk.
- De leerkrachten zijn niet op de hoogte van de relatie tussen het ontwikkelingsplan, het leerplan en de leerplandoelen.
- De leerkrachten bieden het onderwijs **thematisch** aan. De verschillende leergebieden komen daarin geïntegreerd aan bod zodat er geregeld aandacht is voor de taalontwikkeling van de kleuters.
- Om de inhoud te bepalen rekenen ze vooral op hun eigen ervaring en intuïtie en op hun persoonlijke visie op goed onderwijs.
- De onderwijsdoelen zijn gelinkt aan de ontwikkelingsaspecten, die door de leerkrachten als doel op zich worden beschouwd. De aangegeven **ontwikkelingslijnen** worden integraal opgenomen **zonder** rekening te houden met het **ontwikkelingsniveau** van de kleuters of van de groep.
- De leerkrachten kunnen moeilijk aantonen dat ze een **evenwichtig aanbod** realiseren vanuit de verschillende ontwikkelingsdomeinen en ontwikkelingsaspecten. Ze beschikken niet over een systeem om het volledige aanbod en de nagestreefde doelen in kaart te brengen. De planningsdocumenten vertonen een sterke nadruk op een beperkt aantal aspecten terwijl andere nauwelijks of niet aan bod komen.
- De functie en de bedoeling van de **ervaringssituaties** zoals het ontwikkelingsplan die aangeeft zijn onbekend en in de planning herleid tot het vermelden van de letterafkorting. De leerkrachten missen inzicht in de manier waarop het referentiekader als een werkinstrument kan worden gebruikt om tegemoet te komen aan de inspanningsverplichting om de ontwikkelingsdoelen na te streven.
- Er is **een beperkte aandacht** voor **verticale samenhang**; formeel zijn een aantal zaken afgesproken, andere afspraken bestaan informeel. Het team werkte onder pedagogische begeleiding hoekenfiches uit, maar die functioneren nog niet als middel om het aanbod te bewaken. Het team gebruikt de positieve ervaring met dit vernieuwingsproces nog niet als een stimulans om andere aspecten van de werking aan te pakken.
- Aspecten van **taalontwikkeling** zijn opgenomen in de instrumenten waarmee de ontwikkelingsevolutie van de kleuters wordt opgevolgd. Ze missen enige relatie met de doelen zoals het ontwikkelingsplan, de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen die opleggen.
- De school beschikt over voldoende **middelen** om een hedendaagse onderwijspraktijk uit te bouwen. De leerkrachten organiseren vanuit een positieve houding een rijke leeromgeving voor de kleuters.
- Er heerst in de school nog geen cultuur om te **reflecteren op het eigen didactisch handelen**.

- Leerkrachten observeren de kinderen, maken uitgebreide notities en leggen een kindvolgsysteem aan met te beoordelen items die echter niet rechtstreeks verband houden met de beoogde doelen.
- In het vooruitzicht van de overstap naar de lagere afdeling worden de kleuters op hun schoolrijpheid getest. De resultaten zijn aanvullend bij de kennis die de leidsters hebben over de kleuter. Ouders worden over de overstap naar de lagere afdeling geadviseerd.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Door de **thematische en geïntegreerde werking** van de kleuterafdeling gelden hoger staande vaststellingen ook voor het leergebied muzische vorming.
- De recente pedagogische studiedag leidde tot een schooleigen visie over het evalueren van muzische vorming. Deze visie is zeer recent aan het personeel ter beschikking gesteld en heeft nog geen functionele of ondersteunende waarde.
- De pedagogische studiedagen boden kansen tot een verbeterde kennis van en inzicht in het leergebied en de (deel)leerplannen. De school **startte een ontwikkelingsproces** met de bedoeling de verwerking van muzische vorming te optimaliseren en af te stemmen op de verwachtingen en de eisen van de leerplannen en de eindtermen.
- Het team verzamelt momenteel gegevens om te komen tot een harmonisch evenwichtige leerlijn muzische vorming. Het huidige proces van inventariseren heeft vooralsnog weinig effect op de huidige praktijk.
- Voor de verwerking van het vernieuwingsproces muzische vorming zijn er schoolafspraken over het inventariseren van de werkvormen en activiteiten voor de verschillende domeinen en doelen (ontwikkelingsaspecten). Niet alle leerkrachten volgen eenduidig de afspraken op. Zij zien er de bedoeling en het nut niet echt van in.
- Leerkrachten stellen vast dat de opeenvolgende directiewissels ook een steeds wisselde visie op het onderwijsaanbod, onder andere voor muzische vorming, met zich meebrachten. Dit hypothekeert het implementatieproces van de leerplannen.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De school toont door middel van een **breed aanbod** en door valide **outputgegevens** aan dat de eindtermen voor de verschillende domeinen van dit leergebied in voldoende mate en door de meeste leerlingen worden bereikt.
- De school neemt deel aan gestandaardiseerde toetsen van het eigen net. De resultaten van de leerlingen zijn vergelijkbaar met deze van de referentiegroep. Het team kwam nog niet tot een **analyse** van de resultaten of tot reflectie over de eigen praktijk.
- De lagere afdeling vult het kindvolgsysteem van de kleuterafdeling aan tot een leerlingvolgsysteem. Hierin zijn de resultaten van vorderingstoetsen opgenomen voor spelling en technisch lezen.
- De school gebruikt een onderwijsleerpakket om de inhoud van het leergebied te bepalen. De leerplannen spelen nauwelijks een rol en er is weinig kennis van de uitgangspunten, de inhoud en doelen van het leerplan. Leerkrachten gaan er van uit dat het leerplan gerealiseerd worden door een consequent gebruik van het onderwijsleerpakket. Het leerplan heeft hierin geen functionele waarde.

- De **verschillende domeinen** van het taalonderwijs komen op een vrij **evenwichtige** wijze aan bod.
- De leerkrachten bevestigen dat het aanbod van het onderwijsleerpakket met de schoolpopulatie kan verwerkt worden. Soms voegen leerkrachten extra inhoud toe of laten ze om pragmatische redenen dingen weg. Het hoofdaccent blijft dan spelling en taalsystematiek. Uitzonderlijk slagen sommige leerkrachten erin om in een horizontale samenhang aspecten van luisteren en spreken in andere leergebieden doelgericht te integreren.
- Leerkrachten hebben binnen hun lestijden zorg een opdracht binnen het remediërend handelen. Op kindvrije momenten bieden zij ondersteuning aan zwakkere leerlingen, waarbij naast andere leergebieden ook verschillende domeinen van Nederlands aandacht krijgen.
- Voor leerlingen met een dyslexieprobleem voorziet de school **compenserende maatregelen**.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Sinds kort en naar aanleiding van pedagogische studiedagen, hebben de leerkrachten **kennis genomen** van het **leerplan** muzische vorming. De **visie van de leerplannen** stuurt het vernieuwingsproces en de praktijk niet aan.
- De leerkrachten ontwikkelden nog geen goed onderbouwde visie op muzische vorming op basis van het leerplan. Hun professioneel denken en handelen op dat vlak is sterk individueel verschillend en gebaseerd op eigen inzichten.
- De teamleden zijn weinig betrokken op de muzische vorming van de leerlingen. Individueel leggen ze weinig kritische zelfreflectie aan de dag om de eigen muzische onderwijspraktijk in vraag te stellen. De leerkrachten beschikken over een recente visietekst in verband met de evaluatie van muzische vorming in de school (zie ook kleuterafdeling).
- Er is een aanvang gemaakt met het inventariseren van activiteiten per domein en van de algemene doelen van het algemene deelleerplan. De verwerking van de op die manier verworven gegevens moet ertoe leiden dat muzische vorming op een doelgerichte manier en in een harmonisch evenwicht aan bod komt. Op dit ogenblik leidt dit nog niet tot een volledig en evenwichtig aanbod in de dagelijkse praktijk.
- In sommige klassen leidt het inventarisatiesysteem tot een zekere horizontale samenhang, maar een verticale samenhang op schoolniveau ontbreekt vooralsnog. In sommige groepen vervalt het voorziene aanbod muzische vorming ten gunste van andere leergebieden. Vaak krijgt het domein beeld een sterke klemtoon.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 *Evaluatiepraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- Bij gebrek aan een schooleigen visie over evalueren gaan de leerkrachten naar eigen inzicht om met de evaluatiepraktijk. De meeste leerkrachten gaan uit van een eigen en impliciete visie op evalueren en menen op deze wijze hun eigen praktijk af te stemmen op wat de vermoede verwachtingen en schoolgewoonten zijn.
- De wijze waarop kan geëvalueerd worden en de suggesties daartoe in de **leerplannen**, zijn voor de meeste leerkrachten **onbekend**.
- De leerlingen krijgen meestal onmiddellijke feedback over hun eigen handelen in een positieve en leerlinggerichte communicatie met de leerkracht. De leerlingenwerken in de lagere afdeling worden op fouten gecontroleerd en van een korte appreciatie voorzien. Een foutenanalyse is weinig gebruikelijk.
- Voor alle kleuters legt de school een kindvolgsysteem aan met aandacht voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen.
- Vormen van **gedifferentieerde evaluatie** zijn er onder andere voor kinderen met een dyslexieprobleem. Het is merkwaardig dat schrijffouten niet in rekening worden gebracht voor de score die deze kinderen krijgen, maar dat leerkrachten toch ijverig alle fouten aanstrepen en verbeteren.
- De kleuterleidsters volgen de ontwikkelingsevolutie op met een kindvolgsysteem waarin een groot aantal vaardigheden worden beschreven. De samenhang van deze vaardigheden met de beoogde doelen uit het referentiekader en/of de leerplannen is veeleer vaag. Wel heeft het kindvolgsysteem aandacht voor de socio-emotionele ontwikkeling.

- De systematiek van het kindvolgsysteem laat toe om zowel ontwikkelingsvoorsprong als –achterstand te kunnen vaststellen. Niet alle kleuterleidsters gebruiken echter deze mogelijkheid.
- De evaluatie van de kinderen in de lagere afdeling gebeurt in hoofdzaak aan de hand van de **toetsen van de onderwijsleerpakketten**, en eigen toetsen en de testen van het **leerlingvolgsysteem**. Deze beschrijven de wiskunde, spelling en technisch lezen.
- In het vooruitzicht van de overstap naar de lagere school is er voor de oudste kleuters een schoolrijpheidstest. De resultaten zijn aanvullend bij de gegevens die al over de kinderen gekend zijn en de ervaring van de leerkrachten gedurende de loopbaan van de kleuters. Ouders krijgen informatie over de evolutie van hun kind en advies over de overstap naar de lagere afdeling.
- Het leerlingvolgsysteem van de lagere afdeling vult de gegevens van het kindvolgsysteem aan met in hoofdzaak de resultaten van testen in verband met wiskunde, technisch lezen en spelling. Leerkrachten hebben geen verklaring voor het vaak erg grillig verloop van de prestatiecurve van de leerlingen. Leerkrachten stellen de validiteit van de toetsen niet in vraag.
- De school neemt met de leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar deel aan de **gestandaardiseerde proeven** van het eigen net. De resultaten worden aan de betrokken leerkracht ter beschikking gesteld, maar zijn geen voorwerp van (team)overleg en analyse. Algemeen blijken de resultaten wel in overeenstemming te zijn met het verwachte niveau in vergelijking met de referentiegroep.
- Geregeld organiseert de school een formeel **multidisciplinair overleg** waarbij ook de CLB-medewerker en de zorgcoördinator betrokken zijn. Uit de besluiten van het multidisciplinair overleg blijkt dat kinderen vrij vaak naar schoolexterne hulp door een logopedist doorverwezen worden.
- De school volgt een eigen procedure en bepaalt eigen normen voor de toekenning van de **getuigschriften**. De leerlingen krijgen een getuigschrift als ze meer dan 50% totaalscore halen en meer dan 50% voor Nederlands en wiskunde. De klassenraad wordt gevormd door het multidisciplinair overleg. Een formele klassenraad die beraadslaagt over de motieven om een leerling geen getuigschrift toe te kennen is er niet.
- De criteria voor toekenning van de getuigschriften staat ter discussie. Het team wenst daar in de toekomst over te beraadslagen.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

- Er is een vrij eenduidige, algemene maar impliciete visie over rapporteren. De meeste leerkrachten zijn het er in grote mate over eens dat ouders over de prestaties van hun kinderen willen geïnformeerd worden door middel van een **beknopt cijferrapport** met een score voor alle leergebieden.
- Leerkrachten ervaren een grote druk van de **ouders** en trachten de wijze van rapporteren aan te passen aan de wensen van de ouders. Leerkrachten zijn van mening dat ouders een verslag wensen over de **cognitieve leergebieden** en dat ouders andere leergebieden en ontwikkelingsdomeinen van ondergeschikt belang vinden. Het doelenrapport is omwille van deze reden in die vorm bijgestuurd tot een cijferrapport. Leerkrachten geven dat zowel praktische redenen als de vermeende druk van de ouders aanleiding gaven tot deze bijsturing.

- Het is een schoolafsprake dat leerkrachten een beschrijvende waardering geven bij elk rapport om de resultaten beter te duiden. Leerlingen die compenserende maatregelen genieten krijgen dat ook op het rapport vermeld.
- Naar aanleiding van de pedagogische studiedag muzische vorming stelt de school de evaluatie van en rapporteren over muzische vorming in het vooruitzicht voor het schooljaar 2011-2012.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het team werkte enige jaren geleden een schooleigen visie uit. De visie is verwerkt tot een formeel document dat voor leerkrachten vrijwel onbekend is en niet richtinggevend is voor de praktijk.
- Leerkrachten verwoorden vooral hun eigen persoonlijke visie op het imago en het profiel van de school.
- Het schoolbeleid wordt in grote mate gedragen door de directeur. De zorgcoördinator krijgt een beleidsondersteunende rol en de verschillende **werkgroepen** nemen praktische en organisatorische taken op zich. Werkgroepen die zich richten op pedagogisch-didactische aspecten van de schoolwerking zijn er niet.
- De directeur beschouwt het als een belangrijke opdracht om de sfeer in het team te bewaken en de interne conflicten of wrevel tot een minimum te beperken. Het team is het erover eens dat dit een moeilijk maar belangrijk aandachtspunt is voor de directie en het team.
- Het schoolteam is zich ervan bewust dat de ontwikkeling van een gezamenlijk gedragen schoolvisie een belangrijke opdracht is. Vooral het brengen van rust in het team na een periode van snelle directiewissels en verschillende visies staat dit nog enigszins in de weg. Interne tegenstellingen binnen het team en een vertroebelde professionele collegialiteit vormen een constante, sluimerende bedreiging voor de kwaliteit van de schoolwerking en de gezamenlijke doelgerichtheid.
- Er is weinig gerichte druk op de werking van de kleuterafdeling. Dit leidt ertoe dat de kleuterleidsters zelf grotendeels verantwoordelijk zijn voor de genomen initiatieven. Zij krijgen dan ook veel autonomie en nemen zelf een grote verantwoordelijkheid in de concretisering van de onderwijs- en schoolpraktijk.
- De directeur volgt de werking van de leergroepen op via doorloopbezoeken, sporadische formele klasbezoeken en functioneringsgesprekken.
- De school organiseert een groot aantal overlegmomenten op verschillende niveaus.
- In de kleuterafdeling bevordert het kleine team de mogelijkheden tot veelvuldig informeel overleg.
- Het team vergadert maandelijks in een algemene **personeelsvergadering** en per niveau in geregelde **deelvergaderingen**. Er zijn leerkrachten die de frequentie van de personeelsvergaderingen te hoog vinden maar het rendement van de vergaderingen wensen te vergroten door de actieve deelname van alle collega's te stimuleren.
- Er heerst in het schoolteam nog weinig cultuur rond een kritische reflectie op het eigen handelen. Een systematische schoolzelfevaluatie is vooralsnog niet aan de orde.
- De school neemt enkele initiatieven binnen haar kwaliteitszorg maar de verwerking van de gegevens kan nog worden geoptimaliseerd.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school zet een ontwikkelingsproces op gang om de aanpak van muzische vorming te optimaliseren.
- In de kleuterafdeling schenken de leerkrachten in een thematisch aanbod aandacht aan talige aspecten bij vrijwel alle activiteiten.
- De school beschikt over voldoende en actuele onderwijsleermiddelen om de praktijk te ondersteunen.
- Resultaten van externe toetsen tonen aan dat de leerlingen in voldoende mate de doelen bereiken.
- Leerlingen met bijzondere noden kunnen rekenen op compenserende maatregelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school beschikt over een team met een sterk potentieel dat moet toelaten succesvolle ontwikkelingstrajecten op te zetten.
- De kleuterafdeling schenkt aandacht aan de verschillende ontwikkelingsdomeinen en de ontwikkelingsgerichte evaluatie van het kindvolgsysteem.
- De leeromgeving van de kleuters is stimulerend en gevarieerd waarbij veel kansen geboden worden om vaardigheden te ontwikkelen en te gebruiken in zinvolle contexten.
- De kleuterleidsters observeren de kleuters intensief en leggen een ruim gedocumenteerd kindvolgsysteem aan.
- Voor kinderen met bijzondere noden is er aandacht voor een gedifferentieerde evaluatie.
- De school neemt deel aan gestandaardiseerde externe proeven.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school creëert een veelheid aan overlegmogelijkheden.
- Werkgroepen nemen de verantwoordelijkheid voor een aantal praktische werkpunten.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het leerplan inhoudelijk verkennen, de leerplanvisie functioneel toepassen bij de planning en de concretisering van de onderwijspraktijk.
- In de kleuterafdeling bij de planning meer aandacht schenken aan een graduele opbouw.
- In de kleuterafdeling rekening houden met de leerlijn die het ontwikkelingsplan en de leerplannen aangeven.
- De schooleigen visie over muzische vorming omzetten van een theoretisch kader naar een praktijkondersteunend instrument.
- Op teamniveau de resultaten van de externe toetsen analyseren en op basis daarvan de werking bijsturen of borgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De evaluatiepraktijk afstemmen op de visie en principes van de leerplannen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De interne tegenstellingen oplossen zodat zij niet langer de kwaliteit van het onderwijskundige werk van de school beïnvloeden
- De praktijk van zowel de kleuterafdeling als de lagere afdeling gericht opvolgen en aansturen.
- Zich bezinnen over het nut van een systematische, kritische zelfreflectie of schoolzelfevaluatie.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school moet bij de verdere optimalisatie van muzische vorming aandacht schenken aan een praktijk die aansluit bij de visie van het leerplan.
- De kleuterafdeling moet voor Nederlands en muzische vorming een aanbod realiseren dat dekkend is voor alle leerplandoelen zodat ze haar inspanningsverplichting voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen naleeft.
- De lagere afdeling moet voor muzische vorming een aanbod realiseren dat dekkend is voor alle leerplandoelen zodat ze haar resultaatsverplichting voor het bereiken van de eindtermen naleeft.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- Nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands muzische vorming

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen of nastreven van de attitudinale eindtermen voor muzische vorming

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 februari 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Erik Verhoeven

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: